

REDACTIONEEL

TMG is zoals u ziet in een ietwat ander jasje gestoken. Dat heeft te maken met de keuze voor een andere uitgever die de redactie na lang wikken en wegen maakte, overigens in goed overleg met de Stichting Mediageschiedenis, het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, en de vereniging Geschiedenis, Beeld en Geluid. Vanaf deze jaargang verschijnt het tijdschrift dus bij uitgeverij Boom. Met Boom denkt *TMG* een partner te hebben gevonden die past binnen het streven van de redactie naar vernieuwing. Productie en distributie van het tijdschrift worden op een meer professioneel plan getrokken. Ook zal het tijdschrift meer dan tot nu toe het geval was, onder de aandacht worden gebracht van (media)historisch Nederland en andere geïnteresseerden. Binnen de redactie zelf vindt al enige tijd eveneens een vernieuwingsproces plaats. In het volgende nummer leest u daarover meer. Van grote inhoudelijke koerswijzigingen is overigens geen sprake. De redactie van *TMG* blijft staan waar ze voor stond: een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand wetenschappelijk tijdschrift op het gebied van de mediageschiedenis. De redactie is van mening dat *TMG* in de afgelopen jaren op dat gebied zijn bestaansrecht heeft bewezen. Dat ze in deze mening nu gesteund wordt door uitgeverij Boom, geeft vertrouwen in de toekomst.

Misschien is het gewaagd om in dit gemêleerde nummer van *TMG* een rode draad te willen ontdekken. In zes gedegen historische beschouwingen, reikend van de eerste helft van de achttiende tot in de eenentwintigste eeuw, worden niet alleen zeer uiteenlopende tijdvakken beschreven, maar ook diverse media. De gemeenschappelijke noemer kan echter beeld en beeldvorming zijn, wat overigens niet opzienbarend is voor een mediatijdschrift. Johan Huizinga merkte op: ‘Inderdaad, van alle vroegere beschavingen is ons beeld serener geworden dan voorheen, sedert wij ons meer en meer van het lezen naar het kijken gewend hebben en het historische zintuig steeds meer visueel is geworden’. Of deze waarneming met behulp van de artikelen in dit nummer bevestigd kan worden, is maar zeer de vraag.

Joop Koopmans bewijst in een uitvoerige analyse van vier titelgravures van de halfjaarlijks verschijnende *Europische Mercurius* dat hieruit veel kennis over het Europa van de eerste helft van de achttiende eeuw is te destilleren. Achter deze allegorische prenten gaan allerlei nieuwsfeiten schuil, die voor de oppervlakkige beschouwer onzichtbaar blijven. Koopmans legt hier en passant een rijk onderzoeksterrein bloot. René Vos doet een boekje open over de befaamde

negentiende-eeuwse journalist Izaak Jacob Lion. Aan de hand van geschreven bronnen, maar vooral met behulp van spotprenten laat hij zien hoe Lions dubieuze reputatie werd verbeeld.

De verbeelding van de Vlaamse identiteit in televisieseries is het onderwerp van het artikel van Alexander Dhoest. Behalve financiële beperkingen bepaalden bij de *BRT* ook highbrow en lowbrow overwegingen wat werd uitgezonden. Roel Vande Winkel analyseert in zijn bijdrage de productie van Duitse oorlogs-journaals en vergelijkt de productie en distributie ervan in Nederland en België met die in Frankrijk en Duitsland. De machtsverhoudingen bleken in de bezette landen verschillend te zijn: ondanks de ‘Gleichschaltung’ kreeg het bioscoop-publiek niet overal hetzelfde voorgeschoteld.

De Groene Amsterdammer heeft een eerbiedwaardige geschiedenis als dwars onafhankelijk weekblad. Groot werd het blad nooit – wel spraakmakend en beeldvormend. Het laveren van zowel de eigenaren als de diverse redacteurs tussen objectiviteit en engagement wordt door Rob Hartmans in zijn artikel nader bekeken. Ilya van den Broek tenslotte analyseert de ontwikkeling van New Journalism in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw. Deze stroming maakte gebruik van literaire middelen, maar wilde daarmee politieke doelen verwezenlijken. De New Journalism-aanhangers, in Nederland vooral te vinden bij de *Haagse Post*, kropen met huid en haar in hun onderwerp en deden daar in een hoogst eigen stijl verslag van. Het persoonlijke werd hier politiek.

Tenslotte bieden ook de vijf recensies die zijn opgenomen onder ‘Gezien, gehoord, gelezen’ reflectie op beelden en beeldvorming.

De redactie